

Kursplan

Nyare teologi och kyrkohistoria, 10 högskolepoäng

Recent Theology and Church history

Kurskod	HS501	Giltig fr o m	Höstterminen 2019
Ämnesgrupp	Historisk-systematisk teologi	Fastställd	2018-03-01
Nivå	Avancerad nivå (A1F)	Senast ändrad	2018-11-26

Behörighet/förkunskaper

Kurser i historisk-systematisk teologi på avancerad nivå om minst 30 högskolepoäng, samt kursen AA401 Text och tolkning: Teori och metod inom exegetisk och systematisk teologi eller motsvarande. Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande kraven för grundläggande behörighet.

Mål/förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa bred kunskap om modernitetens framväxt och väsentligt fördjupad kunskap om frikyrklighetens historiska betydelse för områden som religionsfrihet, nya organisationsformer och internationell mission,
- visa fördjupad kunskap om hermeneutiska och historiska metodfrågor vid tolkningen av teologer och teologiska strömningar på 1800-talet och under 1900-talets första del.

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och analysera hur filosofins utveckling och samhällsliga faktorer påverkat villkoren för den systematiska teologins verksamhet från och med upplysningstiden,
- visa färdighet i att kommunicera i såväl nationella och internationella sammanhang och därvid använda insikter från kyrkans och teologins nyare historia, samt
- visa förmåga att på ett självständigt sätt integrera historiska kunskaper och samtidsanalyser för att kunna delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förmåga att använda insikter från nyare teologi- och kyrkohistoria för att förstå de förändringsprocesser som kyrkor genomgår i samtiden och vilka etiska och samhällsliga utmaningar dessa innebär för kyrkligt engagemang i det civila samhället och i internationella relationer.

Innehåll och syfte

Kursen studerar modernitetens framväxt från 16- och 1700-talet fram till brytningen i västerländsk senmodernitet. Nya former för filosofi och vetenskap har under denna period ställt teologin inför nya utmaningar som bl.a. sekulariseringen och har medfört stora konsekvenser för kyrkans självförståelse. Kursen utmanar det som med viss rätta kallas ”majoritetskyrkans perspektiv” på historien. I Skandinavien betyder det att frikyrkligheten historia och utveckling ofta tonats ned. Inte minst gäller detta för frikyrkans banbrytande kamp för religionsfriheten, ett starkt engagemang för varje troendes likvärdiga deltagande i kyrkan samt dess internationella kontakter. Vad händer med detta arv i en global och föränderlig värld?

Undervisning/arbetsformer

Kursens undervisning är förlagd till en intensivvecka med föreläsningar, dialog och seminarier som samläses med masterkursen MAL529 Nyere teologi og kirkehistorie (Ansgar Teologiske Høgskole). Veckan förbereds med bokrapporter och en skriftlig examinationsuppgift görs efter kursveckan.

Examination

Obligatorisk närvaro på kursveckans föreläsningar och seminarier (1 hp)

Bokrapporter (varav minst en på engelska) och utkast till examinationsuppgiften (3 hp)

Skriftlig examinationsuppgift (ca 5000 ord) (6 hp)

Betyg

Som betyg på kursen används Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Övrigt

Litteratur

Nyare teologihistoria (ca. 400 sidor)

Grenz, Stanley J. och Roger E. Olsson. 1992. *20th Century Theology. God & the World in a Transitional Age*. Downers Grove, Illinois: InterVarsityPress

Eller:

Ben Simson, Christopher. 2016. *Modern Christian Theology*. London/New York: Bloomsbury T&T Clark

McGrath, Allister, ed. 2017. *The Christian Theology Reader*. Fifth edition. Chichester: Wiley. (utvalda sidor)

Nyere kirkehistorie (ca. 600 sider).

Viss litteratur kring norska förhållanden kan ersättas med litteratur för svenska eller danska förhållanden

Alvarsson, Jan-Åke. 2011. ”Scandinavian Pentecostalism.” I: *European Pentecostalism*, Kay, Willian and Anne Dyer (red.), Leiden: Brill, s. 19-40.

Andreasson, Hans. 2016. ”Rationalitetens försteg: från hagiografi till rationalism. Om förendringar i svensk frikyrklig historiografi.” I: *Historiebruk i väckelsesforskningen*, Kurt E. Larsen, red. Lund: Lunds Universitets Kyrkohistoriska Arkiv, s. 29-54.

Bebbington, D.W. 1989. *Evangelicalism in Modern Britain. A History from the 1730s to the 1980s*. London: Unwin Hyman, s.1-74, 181-211 och 271-276 .

Breistein, Ingunn Folkestad. 2012. ”Reform of Piety in Norway, 1780-1920.” I *Piety and Modernity. The Dynamics of Religious Reform in Northern Europe, 1780-1920*. Leuven: Leuven University Press, s. 307-325.

Breistein, Ingunn Folkestad. 2003. *Har staten bedre borgere? Dissenternes kamp for religionsfrihet i Norge 1891-1969*. Trondheim: Tapir forlag, s. 31-70, s.286-348, 370-432.

Breistein, Ingunn Folkestad. 2013. ”De angloamerikanske vekkelsene og deres innflytelse på norsk frikirkelighet.” I: *Forankring og formyelse. Ansgarskolen 1913-2013*. Kristiansand: Portal forlag, s.209-231.

Breistein, Ingunn Folkestad. 2012. ”Fra dissens til konsensus: økumeniske relasjoner og tilnæringsmåter i Norge etter 1970.” I: *Kirke, kultur, politikk: festskrift til professor dr. theol. Bernt T. Oftestad på 70-årsdagen*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag, s. 83-92.

Breistein, Ingunn Folkestad. 2010. Mellom underordning og likestilling. Kvinner mulighet for lederposisjoner i norsk frikirkelighet og lavkirkelighet på 1900-tallet. I: *Norsk bruksteologi i endring*:

- tendenser gjennom det 20. Århundre, Pål Repstad (red.), Trondheim: Tapir Akademisk Forlag, s. 149-170 (obligatorisk).
- Fahlgren, Sune. 2015. "Församlingen som kontrastsamhälle". *Vatten är tjockare än blod: en baptistisk kulturhistoria*. Stockholm: Teologiska högskolan, s. 195-240.
- Hegstad, Harald. 2001. "Den lavkirkelige vekkesbevegelse i Norge." I: *Nordiske folkekirker i opbrud. National identitet og international nyorientering efter 1945*, Århus: Aarhus Universitetsforlag, s. 258-268.
- Jarlert, Anders. 2012. "Reform in Sweden. From Confessional Provincialism towards World Ecumenism." In: *Piety and Modernity. The Dynamics of Religious Reform in Northern Europe, 1780-1920*. Leuven: Leuven University Press, s. 286-306.
- Larsson, Mats. 2016. "Alma Andersson: Evangelist i Jämtland och profil i Asker." I: *I kallelens grepp: Om sex baptistkvinnors liv och tjänst*. Göran Janzon och Berit Åqvist red. Karlstad: Votum, ss. 25-42.
- Larsson, Mats. 2016. "Att höra hemma i historien. Lokal- och kyrkohistoriskt identitetskapande utifrån ett unikt baptistiskt dokument." I: *Historiebruk i väckelsesforskningen*, Kurt E. Larsen, red. Lunds Universitets Kyrkohistoriska Arkiv, s. 117-138.
- Pétursson, Pétur. 2001. "Vækkelsestraditionen I en sekularisert tidsalder", i: *Nordiske folkekirker i opbrud. National identitet og international nyorientering efter 1945*, Århus: Aarhus Universitetsforlag, s. 247-249.
- Ryman, Björn. 2001. "Vækkelsestraditionen i ändrade samhällsförhållanden", i: *Nordiske folkekirker i opbrud. National identitet og international nyorientering efter 1945*, Århus: Aarhus Universitetsforlag, s. 269-283.
- Råmunddal, Lars. 2003. "Vekststrategier i norske frikirker." I: *Bind 3 i Ekklesiologi-prosjektet ved Det teologiske Menighetsfakultetet 2000-2003*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag, s. 139-155.
- Stidsen, Johs. Enggaard. 2012. "The Dynamics of Reform of Piety in Denmark, c 1780-1820". In: *Piety and Modernity. The Dynamics of Religious Reform in Northern Europe, 1780-1920*. Leuven: Leuven University Press, s. 265-285.